Rakennusten kosteus- ja homeongelmia koskeva kuuleminen 20.6.2017

Hannele Rämö
Toiminnanjohtaja,
VTT:n sertifioima
rakennusterveysasiantuntija 020/05

ASUMISTERVEYSLIITTO ASTE RY

Asumisterveysliitto AsTe ry

Kaivokatu 5-7
18100 Heinola
(03)-877 540

- Asumisterveysliitto AsTe ry on ollut hometalokentässä yli 20-vuoden ajan auttaen ja tukien hometalojen uhreja.
- Yhdistys toimii STEAn rahoituksella
- Puhelin- ja sähköpostineuvonta pääpainopiste, monimutkaisissa tapauksissa kohdekäyntejä
- Yhdistykseen tulee vuositasolla yli 5000 yhteydenottoa puhelimitse ja sähköpostilla
- Yksittäisiä kävijöitä nettisivuilla vuonna 2016 oli noin 71 000
- Yhdistyksen oma lehti ilmestyy 2 kertaa vuodessa, lisäksi lukuisia asiantuntija haastatteluja tiedotusvälineille
- Info-materiaalia jaetaan messuilla ja koulutuksissa (2016 tapahtumia oli 26 kpl) sekä antaa lausuntoja ja toimii valtakunnallisena asiantuntija tahona.

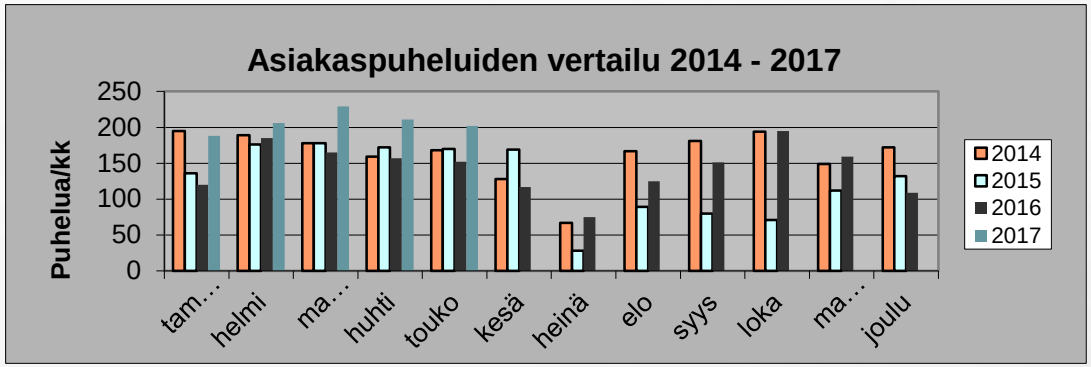
Asiakaspuheluiden vertailu 2014 - 2017
Puhelua/kk
250
200
150
100
50
0
tam…
helmi
ma…
huhti
touko
kesä
heinä
elo
syys
loka
ma…
joulu
2014
2015
2016
2017

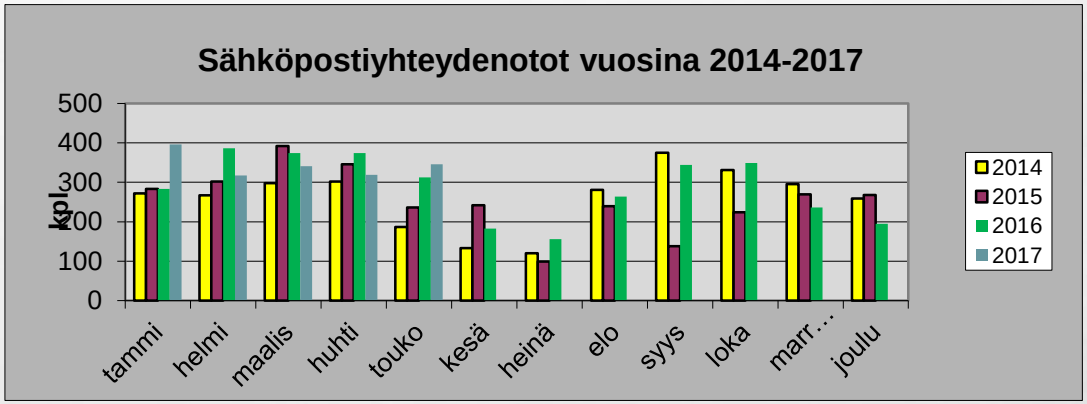
Sähköpostiyhteydenotot vuosina 2014-2017
kpl
500
400
300
200
100
0
tammi
helmi
maalis
huhti
touko
kesä
heinä
elo
syys
loka
marr…
joulu
2014
2015
2016
2017

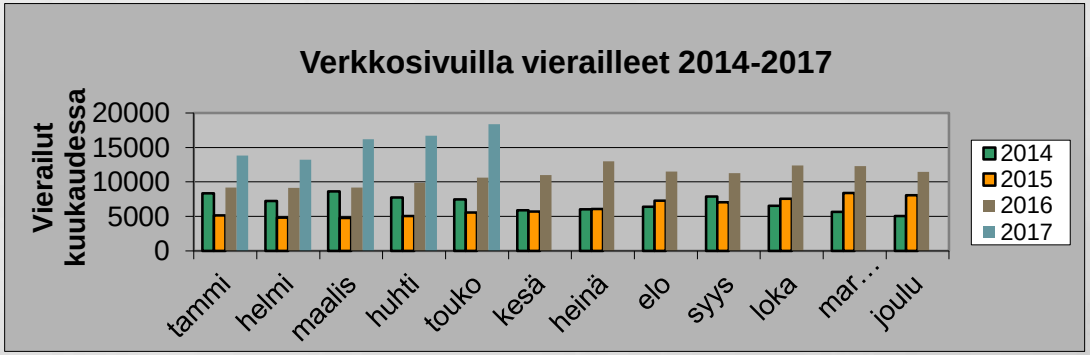
Verkkosivuilla vierailleet 2014-2017
Vierailut kuukaudessa
20000
15000
10000
5000
0
tammi
helmi
maalis
huhti
touko
kesä
heinä
elo
syys
loka
mar…
joulu
2014
2015
2016
2017

- Ongelmia aiheutuu kosteus- ja homevaurioista, kemiallisista epäpuhtauksista, vanhoissa rakennuksissa haitta-aineista sekä uusissa rakennuksissa päästöistä.

- Teollisuuskiinteistöjen, hallien ja varastojen muuttaminen asuin käyttöön on tuonut lukuisia ongelmia (öljy ja PAH)

- Edellisen eduskunnan tarkastusvaliokunnan aikana tehty ansiokas työ ja toimenpideohjelmasuositus kosteus- ja homevaurioista kärsiville näytti menevän eteenpäin vaan sitten jostakin syystä se on nyt kuitenkin romuttunut.

- ARA:n korjausavustusjärjestelmä kohtuuttomaan tilanteeseen kodin kosteus- ja homeongelmien takia joutuneille lopetettiin. Samalla loppui lakiin perustuva opastus- ja neuvontavelvollisuus kuntien virkamiehiltä. Asumisterveyshaitoista kärsivät jätettiin oman onnensa nojaan ja kolmannen sektorin autettavaksi. Ilman yhteiskunnan tukea hätää kärsivä joutuu turvautumaan kyseenalaisten yritysten ja palveluntarjoajien huijattavaksi.

- Vakavistakaan asumisterveysongelmista kärsiville ei ole mitään toimivaa avustus- tai tukijärjestelmää.

- Asumisterveysliitto joutuu jatkuvasti kohtaamaan erittäin vaikeaan elämäntilanteeseen joutuneita. Yhteydenotto määrät kasvavat vuosittain, joka ilmenee tilastoistamme.

- Ihmiset putoavat homeloukkuun - menettävät kotinsa lisäksi terveytensä ja kaiken omaisuutensa irtaimistoa myöten. Usein jää velkaakin ja työkyky on menetetty. Usein viimeinen vaihtoehto on velkajärjestely, johon kaikki eivät pääse.

- Monet perheet joutuvat asumaan evakossa mm. teltoissa tai asuntovaunuissa, kun tulot eivät riitä toiseen evakkoasuntoon tilanteessa, jossa työkyky on sairastelun takia huomattavasti alentunut ja homekodin tutkimus- ja korjaustöitä joudutaan tekemään velaksi.

- Olemme saaneet seurata läheltä, kuinka tämän seurauksena monet perheet ovat ajautuneet syrjäytymiskierteeseen. Joillekin itsemurha on jäänyt ainoaksi ratkaisuksi tässä tilanteessa.

- Terveydensuojelun taso vaihtelee runsaasti eri kunnissa. Joissakin kunnissa voi olla lähes vuoden jonotusaika asunnontarkastukseen. Senkin jälkeen voi kestää vuosia ennen kuin korjauksista vastuussa olevat tahot velvoitetaan korjausmääräyksin ryhtymään toimenpiteisiin terveyshaitan poistamiseksi, vähentämiseksi. Sillä välin ihmiset sairastuvat yhä vakavammin.

- Juuri nyt maassamme on todella vaikea olla sisäilmasta sairastunut tai muille epäpuhtauksille altistunut. Nykyisin homeelle tai muille ympäristöhaitoille altistunut tai sairastunut putoaa kaikkien turvaverkkojen ulkopuolelle varsinkin jos sairastunut saa ICD10 tautiluokitukseen kuuluvan oirediagnoosin R68.81.

Terveyshaitta-avustuksen kehitys

2014
Ara lopettaa terveyshaitta-avustusten myöntämisen 2015 (todetaan 26.9.2014 aran nettisivuilla, ettei ole vuodelle 2015 enää määrärahoja)

2015
Oli mahdollista saada vain kuntotutkimusavustusta kosteusvaurioituneisiin terveyshaittaa aiheuttaviin rakennuksiin (ei siis terveyshaitan poistoon terveyshaitta-avustusta)
2016 ym003:00/2016 lausunto korjausavustuslain muuttamiseksi (terveyshaitta-avustus poistuu kokonaan)

1.1.2017 (ARA:n nettisivulta poimittua)
tulee voimaan uusi laki asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista, jolloin avustusta voi saada vain iäkkäät ja vammaiset kotona asumisen edistämiseksi ja toinen avustus on hissi avustus

13.10.2016 eduskunnan kyselytunnilla ministeri Kimmo Tiilikainen kertoi, että avustusta voi hakea terveyshaitan poistamiseen edelleen, asia ei pitänyt paikkaansa vaan ministeriä oli informoitu virheellisesti.

Terveyshaitta- avustukset ja määrärahat on poistettu keinovalikoimasta eikä niitä ole voinut edes hakea vuoden 2014 jälkeen

Tämän haluan kertoa läsnä oleville valiokunnan jäsenille, että kysymyksessä on kaksi eri asiaa **korjausavustukset** ja **terveyshaitta-avustukset**

Avuntarvitsijoille lähetetyt ARA - paperit lukumääräisesti

